

Секція: Менеджмент

Сергєєва Дар’я Олегівна

студент

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ АКТУАЛІЗАЦІЇ ЗНАНЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КАДРІВ УКРАЇНИ

Ефективне визначення нагальних у сільськогосподарських компаніях проблем та пошук відповідних шляхів вирішення цих проблем є неможливим без конкретизації важливості усвідомлення ролі та місця агробізнесів у господарстві нашої країни. Підкреслюючи значимість подібного роду діяльності, слід актуалізувати значимість агропромислового комплексу України. Агропромисловий комплекс (АПК) — це провідна галузь народного господарства. Головна ціль АПК: забезпечити населення країни продовольчими продуктами та предметами народного споживання, промисловість сировинною базою, а також підтримувати фінансову стійкість держави шляхом розвитку експорту. За даними Державної служби статистики України та USDA, станом на 2021 рік, лише в сільському господарстві створюється більше десятої частини валового внутрішнього продукту [1]. Неодмінно слід згадати й експортну значимість національного агропромислового комплексу: експортні поставки сільськогосподарської продукції та продуктів харчування, станом на 2021 рік, принесли в економіку країни близько 22.1 мільярдів доларів. Це майже 41% від усієї експортної орієнтації України [2]. Особливо актуальним є питання значимості українського АПК у 2022 році, в умовах війни, коли через зниження експортних можливостей України виникла загроза голоду

світового масштабу. Як наслідок, вкрай необхідно приділяти достатньо уваги підприємствам сільськогосподарського характеру.

Розташування сільськогосподарських підприємств у сільській місцевості, що головним чином обумовлено їхньою діяльністю, створює складнощі в пошуку нової робочої сили. Ведення господарства, в більшості випадків, передбачає фактичне перебування працівників на місці роботи. Однак, слід зазначити, що молодь, так само як і досвідчені професіонали своєї справи, намагаються реалізувати себе в місті, а не в селі. У результаті виникає питання набору персоналу для робіт сільськогосподарського характеру. Дана ситуація є проблемою національного масштабу. Фактично села «вимирають», а молода робоча сила не з’явиться у сільській місцевості, допоки в ній не буде відповідних якісних умов для існування та наявності всіх можливостей для гідної реалізації. Це спричинює підсумковий низький коефіцієнт із загального обороту кадрів (адже немає можливості найняти гідних працівників на посади і реформувати кадровий склад підприємства) та загальне старіння персоналу в сільськогосподарських підприємствах України.

Окремо слід зазначити підвищення кваліфікації залучених на господарствах кадрів. Світ крокує вперед, а разом із ним одночасно з’являються нові методи обробки та догляду за врожаєм. До прикладу, модернізація системи застосування добрив включає в себе врахування низки нових факторів: стан розвитку культури, показники родючості ґрунту, біологічні особливості відповідних рослин — і, як наслідок, передбачає застосування також оновлених добрив, з покращеними фізичними властивостями або хімічним складом. Постійний розвиток промисловості сільськогосподарського характеру призводить до винаходження нових, автоматизованих механізмів догляду за рослинами: автоматичні оприскувачі, передові сільгоспмашини, системи контрольованого поливу, робототехніка тощо. І, звісно, еволюція сільського господарства включає в

себе пошук нових способів та методів ведення такої діяльності. Технології «точного землеробства» (ідея полягає у підвищенні точності й результативності сільськогосподарських процесів), сукупність оновлених технік «розподільчої книги» (система зашифрованих блоків електронних протоколів із записами кожної транзакції), ведення агробізнесу на основі застосування кругової економіки (виробництва внутрішньогосподарської енергії з метою забезпечення власних потреб) — це лише незначна кількість передових методологій обслуговування господарства, що запропоновані техно-трендами для сільського бізнесу. Однак, слід зауважити, що в більшості випадків часткове вдосконалення чи повне реформування підприємства потребує не тільки значних капіталовкладень, але й «свіжого погляду» на наявні процеси. У свою чергу, люди поважного віку є більш консервативними, схильними до застосування, хоч і перевірених роками, але застарілих і малоефективних способів ведення господарства.

Аналіз вище зазначених тверджень призводить до виявлення наступного висновку: в сучасних умовах господарювання національних агробізнесів спостерігається проблема актуалізації знань кадрів, що визначається складністю підбору нових працівників та/чи кваліфікаційної перепідготовки наявного персоналу.

Пошук шляхів вирішення описаних вище проблем потребує залучення значних обсягів часу задля прорахування та виокремлення найбільш оптимальних та економічно вигідних варіантів. Серед комплексних шляхів вирішення проблеми можливо виділити наступні варіанти:

- Забезпечення необхідних гідних умов для життя та власної реалізації у селі. Агрономія або ж скотарство потребують фактичного перебування та впровадження власної діяльності на території, приналежній до сільської місцевості. Створення об’єктів якісної цивільної та соціальної інфраструктури: дорожня розв’язка, телекомунікація, системи електро- та водопостачання, соціальне обслуговування — сприятимуть покращенню

рівня життя в селі та забезпечать притік робочої сили в національних масштабах. Звісно, такий шлях вирішення ускладнений чималою кількістю факторів, адже сьогодні пріоритетом державного фінансування є розвиток міської інфраструктури, до того ж, нагромадження великої кількості споруд у селах сприяють зменшенню площі, придатної для посівних робіт чи ведення тваринництва. Однак безпосередньо розвиток сільськогосподарської бази забезпечить дезурбанізацію, і, відповідно, притік робочої сили до агропромислового комплексу.

- Створення спеціалізованих фірм з надання послуг консультативного характеру для сільськогосподарських компаній на дистанційній основі або ж частковим виїздом на певне підприємство. Технологічні можливості сучасності дозволяють контролювати стан господарства навіть з космосу, за допомогою чітких супутникових фотографій та вивченим стадіям розвитку з попередньо визначеними нормованими чисельними показниками конкретних культур. Ведення рослинництва сотнями й навіть тисячами років дозволило предметно опанувати потрібну якісну складову навколишнього середовища: необхідну температуру й освітленість, конкретний рівень зволоженості ґрунту, його родючість, кислотність, насиченість головними елементами (фосфор, калій, азот) та додатковими мікроелементами (бор, хлор тощо). У свою чергу, детально вивчені стадії розвитку певної культури дозволяють покроково виокремити нормальний приріст в її зростанні за визначений період. На основі отриманої інформації про сучасний стан певної культури та кількісних і якісних характеристик його навколишнього середовища, створені спеціалізовані консалтингові компанії дозволяють в дистанційному порядку (або ж, за необхідності, з разовими візитами) формулювати поради з підвищення врожайності та ефективності господарства. Подібна ідея потребує складання прорахованого бізнес-плану, значної кваліфікаційної підготовки та великої інформаційної підтримки. У свою чергу, даний спосіб

вирішення проблеми підбору та кваліфікаційної перепідготовки персоналу на сільськогосподарських підприємствах фактично усуватиме необхідність висококваліфікованим спеціалістам постійно перебувати в сільській місцевості та забезпечить максимально ефективне використання їхніх знань і досвіду.

У свою чергу, серед практичних способів вирішення питання актуалізації знань в масштабах поодиноких господарств, слід звернути увагу на можливість підвищення кваліфікації наявного персоналу.

- Підвищення кваліфікаційної підготовки та професійної майстерності кадрів, переважно поважного віку, необхідно провадити з метою актуалізації знань і навичок у відповідності розвитку науково-технічного прогресу. Купівля модернізованого оснащення потребує специфічних умінь з користування, використання новітніх добрив вимагає значного інформаційного підґрунтя, а застосування сучасних методик зобов’язує персонал відповідати новим «правилам гри». Для вирішення поставленої задачі слід проводити тренінги та популяризувати тенденцію до постійного підвищення власної кваліфікації в колективі сільськогосподарського підприємства.

Література

1. Торік агросектор України виробив понад 10% ВВП. *Агрополіт* : веб-сайт. URL: <https://agropolit.com/news/23215-torik-agrosektor-ukrayini-virobiv-ponad-10-vvp—minagropolitiki> (дата звернення 1.06.2022)
2. На агропродовольчу продукцію припадає близько 41% у загальному експорті України. *Agravery* : веб-сайт. URL: <https://agravery.com/uk/posts/show/na-agroprodovolcu-produkciu-pripadae-blizko-41-u-zagalnomu-eksporti-ukraini>(дата звернення 1.06.2022)